

Selusien koa helamu ten 1 Pita

?Isei mutis selusien koanik?

Pita koa vi eiloheh tai onen Iesu Kristo mutis leta koanek✧ en sua 63 AD (sua keil koa katau en avong Iesu avasi). Navong Iesu vise rohtoh en Pita, kei vi meatin talah mesauien ral min tunali koa Andru,✧ ka Iesu viles keilu lumai luvi meatin keil onen. Navong Iesu vesesal valokovein out netan, kei ling Pita vi houlu en eiloheh sav keil.✧ En tus ten 'Umen onen eiloheh keil,' houlu en selusien ten sapta 1-12 mul vit usil tounah koa Pita mumoni. Vesesal en keite ten moulien onen, Pita va en mari taon ten out Rom (koa vise suaini en Babilon) ka lesi keke, en out vasi, Kristin keil avotini keih veni akur sakvisien en hen kavmen, en hen me-Isrel sav keil koa asesein Iesu, ka en hen tiser taluvosien keil koa amul avisein keil en tounah houlu koa rovitei anatin. Sakini, Pita mutis leta koanik vahati lat rendemien onen Kristin keil.

?Isei vuli selusien koanik mulamu?

Pita mutis selusien koanek va min me-Isrel keil koa aling demkatien one en Iesu Kristo. Ka navong sakvisien keil mai keih imok en out Serusalem, houlu en Kristin keil alokovein out Serusalem ka uva suk en out savsav keil. Ka en out vasi koa uva ien, akur more longlongien usil Iesu Kristo ka meatin sav keil emun umai aling demkatien one en Iesu Kristo.

✧ :: 1Pit 1:1   ✧ :: Mak 1:17   ✧ :: Sion 21:22

?Pita mutis selusien koanik vensa?

Pita en vati vassel kat Kristin keil availea keke Ahi rie lat keil avahi onen – Ahi rie lat Kristin keil avahi Eim Votut onen, ✧ avahi pris keil onen, ✧ ka avahi horetan ten kantri koa vi votut onen. ✧ Ven koanek, aro en out netan suval avahi heou keil. ✧

Pita en vati vassel kat Kristin keil avahouhou min avat keil one en out netan – Pita kilea keke Kristin keil houlu amul avotini keih en hen koakeil ten kavmen. Ka avaseini, Pita sel kat Kristin keil keke ihouhou min keil. ✧

Pita en vati vassel kat Kristin keil avahouhou min keil eris – Pita sel kat slev keil um housil rendemien onen masta keil one, ✧ ahin keil ihouhou min meatin keil one, ✧ ka meahos keil ihouhou min ahin keil one. ✧

Pita en vati vassel kat Kristin keil avahikiti avoum vatahos – Avaseini keke amul akur mahien keil, Kristin keil umon tounah vasi hetal min rendemien koa heha netan ✧ ka anasa kestei sakien keil koa tisa. ✧ Veni mal keke meatin keil onen Kristo ikur mahien ven demkatien navong amum mal veni kei varei kur mahien. ✧

Pita en vati vassel kat koakeil ten sios avahouhou revu min elda keil one – Pita sel kat elda keil keke ilosil kat revu meatin keil onen Ahi, ✧ ka sel kat Kristin keil ilong kat elda keil one ten sios. ✧

Mari rendemien tai ten selusien koanik mul en 1 Pita 4:12-13

✧ :: 1Pit 2:4   ✧ :: 1Pit 2:5,9   ✧ :: 1Pit 2:9,11   ✧ :: 1Pit 2:11
 ✧ :: 1Pit 2:13-17   ✧ :: 1Pit 2:18-20   ✧ :: 1Pit 3:1-6
 ✧ :: 1Pit 3:7   ✧ :: 1Pit 3:8   ✧ :: 1Pit 3:9   ✧ :: 1Pit 4:12-17
 ✧ :: 1Pit 5:1-4   ✧ :: 1Pit 5:5

Tuak onak eli keil en demkationen, minatimantei en mahien takeih keil koa mimul mikuri keke vasak vis kami. Minandemtei minahit tounah keil enek irmaitei en kami. Vuo, kosa mihehilelau en sien veni mimul en vati sise ten mahien koa Iesu emun mul ien. Ka en keite ten sise koanik, en avong Iesu hehothot en hetetamenien onen, kami mihehilelau hehi houlu mun en sien.

?Asa mul en selusien koanik?

1. Ahi rie lat vangi meatin keil avahi onen keke avahi votut. (1:1-2:10)
2. Kristin keil ihouhou min meatin sav keil hetal min rendemien koa heha netan. (2:11-3:7)
3. Avaseini mahien keil koa akuri, Kristin keil ilomal hekeih navong amundem kat Iesu koa kur mahien ven keil. (3:8-4:19)
4. Kristin keil ihouhou min koakeil ten sios veni akilea keke Iesu hemai ris. (5:1-14)

Hitkilean onen Pita usil leta koanik

¹ Inau Pita, eiloheh onen Iesu Kristo. ☆

Namul namutis leta koanik va min kami, Kristin keil koa miro en provins keil ten out Pontas, Kalesia, Kapadosia, Esia, ka Bitinia. Ahi rie lat kami mivi onen, ka kosa, miro rasil en out netan suval heou keil.* ² Ahi Tamer rie lat kami veni, en avong telamu, kei kilea en kami ka mum revi tounah vasi musil rendemien onen. Sakini, Ninin onen mumon kami mivi votut keke

---

☆ **1:1:** Tiem 1:1   * **1:1:** Avise Kristin keil en 'heou' veni vulie kati vi out nesa. Les visi en Umen 8:1,4; 11:19.

mivalong kat Iesu Kristo ka keke ran vasakin kami mivatolas ran tisaen keil onami. ✧

Navis Ahi hesakin moulien onami hehilelau en more envatien ka tomat onen.

Rehemasmas Ahi veni kei mumon sise keke voutut ir

³ !Rehesan masmasien hehina min kei koa vi Ahi ka Tata onen Iesu Kristo koa vi Asuv orer! Ven enmahisien onen mariso, Ahi sakin ir rovi heite hau koa rovi titan kati, ka rehendesini keke rehemoul eris ran matien ka rehekur moulien ten lisenges veni rokapil ral min Iesu koa moul eris ran matien. ✧ ⁴ Ka rokilea revi emun keke rehekur tounah keil tetahos koa Ahi ling revi mules hehi onen meatin keil onen. Kei ling revi keil amules en out nesa keke asakras avamande, asakras avatisa, ka asakras avamatu. ⁵ Tounah keil enek avi onami koa Ahi mul ring koe kami ral min keihoen onen. Kei mul ring koe kami ral min demkatien onami hetokol keite ten tounah vasi koa hehothot en keite ten sise ten mututien koa kei ling kati. ✧

⁶ Sakini mikilea mihesi kami hehi houlu mok ven tounah keil enek vi anatin, avaseini keke, kosa, mikur mahien keil ten avong havivis en sakvisien tateisav keil koa amul akistal ven kami. ✧ ⁷ Sakvisien keil enek mul mai vatie lati keke demkatien onami vi anatin. Demkatien onami suval gol koa alingi en ahang van moteini vatolas ran tisaen teni keke mai vi gol anatin. Ka demkatien onami tahos imok mulin gol koa kilea vatisa. Ka munak ihotini keke demkatien onami hehi anatin, Ahi hesan masmasien, hetetamenien ka

---

✧ **1:2:** Rom 8:29; 2Tes 2:13; Hib 12:24 ✧ **1:3:** 2Kor 1:3 ✧ **1:5:** Sion 10:28; 17:11 ✧ **1:6:** Tiem 1:2

houhouen min kami en avong koa Iesu Kristo hemai hekistal eni. ✧ ⁸ Avaseini mirlestei veah, emi vat Iesu Kristo. Anatin, avaseini mirlestei kei en avong kosa, kami mimul mikur anatin eni. Sakini, mivilelau en mari sien teni koa selusien enges rovinvintei vahiteni. ✧ ⁹ Ka mimul mikur heite ten demkatien onami koa mirosini mivakuri, koa vi mututien ten moulien onami. ✧

¹⁰ Sise ten mututien koanik, provet keil telamu e vati mok availea. Sakini avuli tus houlu ka alekat revin rendemien keil keke availeile eni. Ka keil avit leini usil more envatien koa Ahi hetie lati min kami. ✧ ¹¹ En avong koanik, Ninin onen Kristo sien keil ka sakin keil avitehiten usil mahien keil koa Kristo hekuri, ka hetetamenien koa hekuri hekatau eni. Keil asak avahotin avong hekistal ien ka hemukave hemai. ✧ ¹² Ahi vothot eni min provet keil keke selusien keil one rovitei ten avong one, vuo, vi ten avong orer. Anatin, asa koa keil vit leini mulamu, kosa, meatin keil avitehiteni navong aviten more longlongien min kami en keihoen koa ka ven Ninin Votut koa Ahi ten out nesa sila ven kami. Anatin eli, tounah keil koa mimul milesi mai kistal kosa, angelo keil emun asi keil houlu mok keke avatapehai avalesi vakistal. ✧

Sakien orer hetolas veni Ahi vul lat ir ral min ran Iesu Kristo

---

✧ **1:7:** Siob 23:10; Sam 66:10; Pro 17:3; Tiem 1:3; Aes 48:10; Sak 13:9; Mal 3:3; 1Kor 3:13 ✧ **1:8:** Sion 20:29; 2Kor 5:7 ✧ **1:9:** Rom 6:22 ✧ **1:10:** Mat 13:17; Luk 10:24 ✧ **1:11:** Sam 22; Aes 53; Luk 24:26 ✧ **1:12:** Efes 3:10

13 Sakini, veni mimul mikur mututien onami tuai, mihesak mesein rendemien onami houn: rendemien onami heilea revi lises ka miheling desien onami hevus varei en tokolkatien koa Ahi hesani min kami navong Iesu Kristo hemai ris hekistal ien. ☆ 14 Mihelong kat Ahi hesuval more titiali keil along kat ren tame keil. Minoumontei mun sakien tatisa keil koa mimumoni mulamu en avong koa mirkurtei veah ileilien usil Iesu Kristo. ☆ 15 Sakien onami heteisav, kami mihehi votut en tounah vasi mimumoni. Anatin, mihehi votut veni Ahi koa vise kami mivi onen, kei vi votut. 16 Koanik anatin, veni Tus Votut viteni vit, *“Mihehi votut veni inau navi votut.”* *Levitikas 19:2* ☆

17 Ahi, koa mivise en Tata navong mivis mini, kei rolestei meatin tai mulin meatin sav, ka mul lei rahit usite onen meatin vasi keil musil asa amumoni. Mukonek, mihouhou mini ral min moulien onami en avong vasi koa miro suval heou en out netan. ☆ 18 Anatin, mihehouhou min Ahi ral min moulien vasi onami veni mikilea tuai mormore tounah koa Ahi sani keke vahul lat moulien onami. Mulamu, mimusil kat sakien keil onen avu onami keil koa avi heisav enges, ka Ahi vul lat kami mimaluv ran sakien heisav keil enek. Ka rovil lattei kami en tounah koa kilea vatisa, vasuval silva vuo gol. 19 Vuo, Ahi vul lat kami en tounah koa moreite mok mulin

---

☆ **1:13:** Luk 12:35; Efes 6:14 ☆ **1:14:** Rom 12:2; Efes 2:3; 4:17-18 ☆ **1:16:** Lev 11:44,45; 20:7 ☆ **1:17:** Sam 89:26; Aes 64:8; Ser 3:19; Mat 6:9; Luk 11:2; 2Kron 19:7; Umen 10:34; Rom 2:11; Kal 2:6; Efes 6:9; Kol 3:25; Sam 28:4; 62:12; Pro 24:12; Aes 59:18; Ser 17:10; Rom 2:6; 1Kor 3:8; 2Kor 11:5; 2Tim 4:14; Rev 2:23; 18:6; 20:13-14; 22:12

tounah vasi keil en out netan. Kei vul lat kami en ran Iesu Kristo, koa mat suval sipsip ten sanien votut koa mesaien vuo tisaen tovuol ien.† ☆ 20 En avong telamu, navong Ahi romumonte veah out netan, kei rie lat Iesu tuai keke hesa lat moulien onen. Ka kosa, vesesal en keite ten tounah vasi, Ahi vothot eni keke vahinat kami. ☆ 21 Iesu mai vi sise keke mivakur anatin en Ahi koa rali lati ran matien ka san hetetamenien mini. Ven koanik, miling demkatien ka desien onami keih en Ahi. ☆

22 Navong milong kat anatinien onen Ahi, misakin kami mimuto ran sakien tatisaso keil onami. Ka ven koanik, emi vat tuomi keil en demkatien ral min envatien tai koa vi anatin. Sakini, ral min moulien vasi keil onami, mi-hehikit sakien koa emi hehathat kami eni. ☆

23 Mihoumoni hemukonek, veni mikur moulien hau koa tateisav en moulien koa mikuri en tata vuo mama keil onami ten out netan koa akilea avamat. Vuo, moulien hau enek ka en selusien onen Ahi koa moul lisenges ka sakras vavuol. ☆

24 Koanik suval asa koa Tus Votut mul viteni vit, *“Meatin keil vasi ten out netan akilea avamat avasuval oumunai.*

Tahosien vasi keil one avi ten avong havivis suval hungevai keil ten eivorohus.

Anatin, oumunai mul mukou ka hungevai keil umotmot,

25 *ka selusien onen Ahi Asuv hel lises ka lisenges.”* *Aesea 40:6-8*☆

† 1:19: Sipsip ten sanien votut, tounah tovuol vakula (Eks 12:5).

☆ 1:19: Umen 20:28; Hib 9:12; 1Pit 1:2 ☆ 1:20: Umen 2:23;

Efes 1:4 ☆ 1:21: Sion 14:6; Rom 5:1-2; 4:24; 10:9 ☆ 1:22:

Sion 13:34; Rom 12:10 ☆ 1:23: Sion 1:13; Hib 4:12; Dan 6:26

☆ 1:25: Tiem 1:10-11

Selusien koanik vi more longlongien koa avitehiteni min kami.

2

Ahi mul mumon ir romai rovi vangî meatin votut tai

¹ Veni Ahi sakin kami mivi heite hau ka en selusien onen, minoumontei mun sakien tatisa keilek: vurohien, sakluvosiën, hieluïen, kariën, ka sakien koa mimutolas enges en hilivemi. ✧

² Sakien onami heteisav hesuval tivava hau keil koa e vati avasusu en more anien kati ae. En vati sakien koanik, veni Ahi mutut kami tuai, emi hehati mok mivakur tamun en anatinien onen koa hesakin demkatiën onami hemouk hemai hematu revî. ✧ ³ Mihoumoni hemukonek veni *“mikat visi tuai en mouliën onami keke Ahi Asuv tahos imok.”* *Sam keil 34:8*

⁴ Amai vesesal ven Asuv Iesu, koa suval vatiai* tai koa mul mouli. Meatin houlu alei seseini avit rotahostei, ka Ahi lesi tahos imok ka rie lati vi vatiseng ten Eim Votut onen. ✧ ⁵ Ka kosa, Ahi en vati voumon Eim Votut onen en mouliën onami keke Ninin onen vato ien. Sakini, mihemaen mouliën onami mini keke mimai misuval pos keil teni koa mul mouli. Ka en Eim Votut ten demkatiën enek, mihoum min Ahi hesuval pris keil onen koa mihesan sanien votut eni. Ven asa koa Iesu Kristo mumoni ven ir, Ahi si kei ven sanien votut keil enek ten demkatiën onami koa

✧ **2:1:** Efes 4:22; Tiem 1:21 ✧ **2:2:** 1Kor 3:2; Hib 5:12-13

* **2:4:** Selusien kati vit ‘ahat’ veni me-Isrel keil amumon eim ome en ahat, ka ir romumoni en vatiai keil. ✧ **2:4:** Sam 118:22; Mat 21:42; Umen 4:11; Aes 28:16

vi saki en tetahos keil onami. ☆ 6 Koanik suval
asa koa Ahi vit usili en Tus Votut vit,

*“Milesi, inau naling pos tai en out Serusalem,
kei narie lati keke hemai hehi more vatiseng
ten Eim onak.*

*Ka meatin vasi keil koa aling desien one eni,
asakras avahotini keke aling desien one
heisav enges.” Aesea 28:16☆*

7 Min kami koa mikur anatin eni, vatiseng koanik
vi moreite mok. Ka min koakeil arkurtei anatin
eni, suval Tus Votut viteni,

*“Pos koa meatin keil toumien alei seseini,
kei varei mai vi more vatiseng kati ten eim
mulin pos sav keil.” Sam keil 118:22☆*

8 Ka Tus Votut viteni mun vit,

*“Pos koanik, meatin keil isavoi eni.
Anatin, keil isavoi ka imot varei eni.” Aesea
8:14☆*

Keil amusavoi veni arkurtei anatin en selusien
onen Ahi ka arlong kattei. Koanik musil etin
rendemien keil koa Ahi ling kati hekistal en keil.

9 Ka kami, mivi vangi meatin tai koa Ahi rie
lati.☆ Kei vi Asuv Houlu ka mivi pris keil onen.☆
Anatin, mivi meatin keil ten kantri koa vi votut
onen Ahi, koa rie lat kami mivahi onen kati keke
mivahati lat isen ka mivahit usili min meatin sav
keil.☆ Anatin, rie lat kami keke mivahit usil kei
koa vise lat kami ran mankoli ten tisaen ka ling

☆ **2:5:** Efes 2:21-22; Eks 19:6; Aes 61:6; 1Pit 2:9; Rev 1:6; 5:10;
20:6; Rom 12:1; Hib 13:15 ☆ **2:6:** Rom 9:33; Efes 2:20 ☆ **2:7:**
Mat 21:42; Umen 4:11 ☆ **2:8:** Rom 9:33 ☆ **2:9:** Aes 43:20;
Dut 7:6; 10:15; Eks 19:6 ☆ **2:9:** Aes 61:6; 1Pit 2:5; Rev 1:6; 5:10;
20:6 ☆ **2:9:** Aes 43:21; Eks 19:5; Dut 4:20; 7:6; 14:2; Taet 2:14

kami mivato en more meneai onen. ☆ 10 Suval
asa koa provet Hosea viteni vit,

*“Mulamu, mirvitei meatin keil onen Ahi,
ka kosa, mivi meatin keil kati onen.
Mulamu, mirkurtei enmahisien onen Ahi,
ka kosa, mikur enmahisien onen.”*

Hosea

2:23☆

Sakien tetahos onen meatin keil onen Ahi

¹¹ Tuak onak eli keil en demkatien, kami miro
en out netan ekek suval heou keil veni mivi
horetan kati ten out nesa. Sakini, napeah kami
mok, minoumontei sakien tatisa keil ten out
netan vasakin avemi enges valonge vatahos eni,
veni sakien vasi keilek mul vae ral min moulien
ten demkatien onami ten out nesa. ☆ ¹² Navong
miro ral min koakeil areingeingen Ahi, sakien
onami hetahos imok. Hesakini, navong keil asak
visi avaselus karen kami ven sakien tatisa tai,
keil ilei kilea mormore sakien keil onami. Ka
sakien tetahos onami hesakin keil ihat lat isen
Ahi navong hemai helei rahit usite onen meatin
keil vasi en Avong ten Mari Kot. ☆

*Meatin keil onen Ahi itie lat houhouen min
hetetamen keil ten out netan*

¹³ En vati rendemien koanik, mihesakin isen
Asuv Iesu hehina nesa en meten hetetamen keil
ten out netan. Sakini, miheling rendemien on-
ami heha netan keke mihoum housil rendemien
onen koakeil alingi keke avalosil kat meatin keil:
avaseini kei hetetamen imok suval asuv houlu
tai, ☆ ¹⁴ vuo kei vi avat ten kavmen koa losil

☆ **2:9:** Aes 42:12; 9:2; Umen 26:18; Efes 5:8; Kol 1:13 ☆ **2:10:**
Hos 1:6,9; 2:1 ☆ **2:11:** Sam 39:12; Kal 5:24; 5:17; Tiem 4:1
☆ **2:12:** Mat 5:16; Aes 10:3; Luk 19:44 ☆ **2:13:** Rom 13:1-7;
Taet 3:1

kat out keil. Veni asuv houlu enek mul san mahien min koakeil amum tisa ka mul san masmasien min koakeil amum tahos. ¹⁵ Mihoumoni hemukonek veni Ahi en vati keke sakien tetahos keil onami hesakin unu keil koa aselus vau usil ir avahati keil en selusien keil one. ☆
¹⁶ Anatin keke mirvitei slev one, veni Iesu sakini kami mimaluv tuai. Ka minandemtei minahit mikilea mivoumon tounah vasi, ka tisaen keil emun, veni mimaluv ran tounah vasi ten out netan. Vuo, tahos imok mihoum hesuval mihehi slev keil onen Ahi. ☆ ¹⁷ Sakini, mihehouhou min meatin vasi keil ka emi hehathat tuomi keil en demkatien. Miheha netan min Ahi ka mihehouhou min asuv houlu ten out Rom. ☆

Slev keil itie lat houhouen min Masta keil one

¹⁸ Kami slev keil, mihoumon rendemien onami heha netan keke mihoum housil rendemien onen masta keil onami ka mihetie lat houhouen hemarite min keil. Minoumonteis min masta keil koa sakien one tahos, mihoumoni emun min koakeil sakien one keih. ☆ ¹⁹ Veni munak mikur mahien keil koa romaltei en sakien ten merauen veni mimusil Ahi, Ahi helele hetahos en sakien onami. ²⁰ ?Ka munak amuas kami veni mimumon tounah koa tisa, asa tahos eni? !Tounah tovuol! Ka munak mikur mahien keil, mukos mimum tahos, Ahi hesi kei ven kami ka helele hetahos en kami veni. ☆

²¹ Anatin, Ahi rie lat kami keke mihekur mahien keil en rendemien koa netan, suval Iesu Kristo emun kur mahien ven kami en rendemien koa netan. Tahos keke mihendem kat sakien keil

---

☆ **2:15:** 1Pit 3:16 ☆ **2:16:** Kal 5:13 ☆ **2:17:** Rom 12:10; Pro 24:21 ☆ **2:18:** Efes 6:5; Taet 2:9 ☆ **2:20:** 1Pit 3:14,17; 4:14

onen ka miheleisungeini. ✧ 22 Tus Votut vit usil saken onen vit,

“Kei romumonte tisaen,

ka selusien taluvosien rokistaltei ien.” Aesea 53:9✧

23 Anatin, navong aselus karen, Iesu rovit kes etai selusien tatasa min keil.✧ Ka navong kur mahien en he, rovitentei vahit hesa kesi min keil. Vuo, kei ling usite onen en hen Ahi ka mundesini keke kei helei rahat usite one housil saken koa mal. 24 Iesu Kristo, kei vare, kur vasin mahien ten tisaen keil orer en aven navong murur en aiveave. ✧ Matien onen sakin ir romaluv ran keihoen ten tisaen keke rokilea rovusil sise koa mal. Ka, manu keil koa kuri en aven sak rev avemi. 25 Mulamu, kami misuval sipsip keil koa avupuol en sise one, ka kosa, kami mimai ris mimusil Iesu, Meatin ten Sipsip Keil ka Kei koa mul Lei Kokoe en moulien onami.✧

3

Koakeil aretalihe itie lat houhouen min ahin vuo meatin one keil

1 En saken ten houhouen enek, kami ahin keil, miheling rendemien onami hel netan keke mihoum housil rendemien onen meatin onami keil. Sakini, munak tei en meatin onami keil arkulte anatinien en selusien onen Ahi, saken tetahos enges onami heleh lat keil imai ikur anatin eni, hervitei hetal min selusien houlu.

✧ 2:21: Sion 13:15; Mat 16:24 ✧ 2:22: Sion 8:46; 2Kor 5:21; 1Sion 3:5 ✧ 2:23: Aes 53:7; 1Pit 3:9 ✧ 2:24: Aes 53:4,12; Hib 9:28; Rom 6:2,11; Aes 53:5 ✧ 2:25: Aes 53:6; Esek 34:5-6; Mat 9:36

✧ 2 Veni navong keil ilesi keke moulien onami mutolas ka sakien ten houhouen mul ien, keil indem usili. 3 Kami minandemtei nahi houlu usil mukave mikilea mivamosan en avemi keke mivasakin meatin sav keil avalesi vatahos imok. Hetahos munak tahosien onami namaitei en sakien koa mimaestei hilumi, vuo mimosan en kami, vuo mimusin en mormore eisin keil. ✧ 4 Ka hetahos imok munak mihemosan en moulien onami en tounah koa moreite mok koa sakras vavuol vasuval sakien ten merauen ka tiraeng. Vati sakien keil enek tahos imok en meten Ahi. 5 Mulamu, ahin keil koa avi votut ka koa aling desien one mul en Ahi, keil amosan en moulien one en vati sakien keilek ka amumon rendemien one va netan keke avoum vousil rendemien onen meatin one keil. 6 Serah mukonek. Kei long kat Ebrahim ka vise kei en asuv onen. Ka kosa, kami mivi natnahin navong mihoumon tounah koa tahos ka minamaentei tounah keil ten out netan nasakin kami minametau keke napurun demkatien onami. ✧

7 En vati sakien ten houhouen enek, kami meahos keil miheto hetal min ahin onami keil en tahosien. Mihasan houhouen min keil veni miheilea keke ave rokeihte vvasuval avemi. Keil emun ikur moulien hau ten lisenges koa Ahi mul sani. Anatin, miheto hetahos hetal min ahin onami, hesakini tounah hetovuol heting koe hisien keil onami. ✧

Rehoum hetahos, avaseini keke romul rovisu en avong takeih keil

---

✧ 3:1: Efes 5:22; Kol 3:18; Taet 2:5 ✧ 3:3: 1Tim 2:9 ✧ 3:6: Sen 18:12 ✧ 3:7: Efes 5:25; Kol 3:19

⁸ Usil saki en houhouen, koanek vi rendemien ekor onak usili, kami vasi mihemai en rendemien hetas ka mihelei kat revi kami. Emi hehathat kami ka emi hemahis kami en rendemien koa heha netan. ⁹ Munak meatin tai mum tisa en kami, minasa kestei saki en koa tisa mini. Ka munak meatin tai mul selus kutut kat kami, minasa kestei selkututien min keil. Vuo, munak umoni hemukonek min kami, tahos imok kami mihoumoni hetahos min keil. Anatin, veni Ahi vise kami keke mivoumon vati umen koanek ten tahosien min meatin sav keil. Ka hemukonek, Ahi houmoni suk hetahos min kami suval vat kati min koakeil avi onen. ☆ ¹⁰ Suval Tus Votut viteni vit,

“Koakeil e vat moulien koa tahos ka e vati avales more avong keil,

keil anaselus entei mun selusien keil tatisa ka anasak luvostei mun meatin sav keil.

¹¹ *Keil ihiles ran tounah keil tatisa ka umon tounah koa tahos.*

Keil um hekeih ven tomat hel en moulien vasi one.

¹² *Ven meten Ahi Asuy mul en meatin keil koa moulien one mal,*

ka san ralingen vataengon hisien keil one.

Ka koakeil amum tisa,

Ahi mum keih vakat keil.” Sam keil 34:12-16

¹³ ?Isei kilea vapurun kami navong emi vati mivoumon tounah koa tahos? ¹⁴ Ka munak mihekur mahien ven mimul mimumon tounah koa mal, Ahi hetokol kat kami veni. Sakini, *“minametauntei ka minandemkotei en tounah koa meatin sav keil ametauni.” Aesea 8:12* ☆ ¹⁵ Vuo, en moulien onami, mihelei kilea en hetetamenien onen Iesu Kristo ka mihouhou mini hesuval Asuy

☆ **3:9:** Mat 5:44; 1Tes 5:15; 1Pit 2:23 ☆ **3:14:** Mat 5:10; 1Pit 2:20; 4:14

onami. En avong vasi, mihesak mesein kami keke mivahit kes selusien tai min meatin vasi keil koa avis kami keke miheselus usil desien koa mikuri mul en kami. ☆ ¹⁶ Ka en avong koa miheselus hetal min keil, mihoumoni en saken ten merauen ka houhouen. Mihelomal en moulien koa mikilea hetolas en meten Ahi keke navong meatin keil iselus kutut kat kami ven more saken keil onami koa mimumoni veni mimusil Iesu, koakeil aselus tisa en kami imemou ven selkututien keil one. ¹⁷ Tahos imok mihekur mahien ven tounah tetahos koa mimumoni, munak koanek musil rendemien onen Ahi. Anatin, koanik tahos imok mulin koa mivakur mahien ven tounah tisa mimumoni.

¹⁸ Kami mihoumoni hemukonek veni Iesu Kristo mat vinat tisaen orer. Anatin, kei mat avong tas, ka matien onen vinvin vahinat ir ten avong vasi. Kei koa mal revi mok, kei mat vinat ir koa rormaltei keke kilea valamun kami mivaha vesesal ven Ahi. Avaseini mat ka arahin teiai onen, Ahi mumoni moul eris ran matien ral min ninin onen. ☆ ¹⁹ Ka en ninin onen, Iesu va vitehiten selusien onen Ahi min ninin onen koakeil Ahi son keil uva en eim takeih onen

---

☆ **3:15:** Aes 8:12-13 ☆ **3:18:** Rom 6:10; Efes 2:18; Hib 9:28; 10:10; 1Pit 2:21; 4:1

ninin tisa keil, * 20 veni en avong mulamu, keil arlong kattei selusien onen Ahi en avong Noah mul muti sip onen. Ahi, en rendemien tetaveah onen, rosin keil keke avahiles ran tisaen keil one va vio ... ka arvilestei. Sakini, Ahi mutut teis en meatin keil, outel (8) enges, koa telva en sip ka telmoulal eni en mari oai enek telmoul. Ka meatin savsav keil, umatmat vasi. ✧

21 Oai koanek vi tatavolien usil sakien ten baptaes koa rie lati keke Ahi mutut kami mun keke mimoul ka en matien ka mearisien onen Iesu Kristo ran matien. Ka kosa, navong avi baptaes en kami, rovitei keke mihekas motein amus ran avemi. Vuo, avi baptaes en kami vatie lati keke mimumon hatkatien ral min Ahi mivit mivalomal en sakien koa mutolas en meten. Ka sakien koanek rie lati mun keke mikur moulien hau koa Ahi vat kati ka en Iesu Kristo. ✧

22 Moulilien hau enek ka en Iesu Kristo koa vina en out nesa tuai, ka kosa mul rondan en vulin ten houhouen koa mul en usite matu onen Ahi.

---

* **3:19:** Rendemien etel mul usil aneite ten selusien koanik: 1) En avong telamu, ninin onen Iesu sien Noah koa va ka selus min meatin tisa keil en avong onen; 2) Navong Iesu mat ka romoul eristei veah ran matien, va en eim takeih onen ninin tisa keil ka selus usil mukave matien onen mulin keihoen onen Temat min angelo keil koa amita en avong onen Noah keke avatetalihe vatal min ahin keil ten out netan (Sen 6:1-4; 2Pit 2:4; Siud 1:6); 3) Navong Iesu mat ka romoul eristei veah ran matien, va en out ten matien ka selus usil mukave matien onen mulin keihoen onen Temat min meatin keil koa amum tisa en avong onen Noah. Ka avaseini meatin keil arkilea revitei aneite ten selusien koanik, rokilea keke Ahi mumon sise keke meatin vasi keil ilong kilea more longlongien usil asa koa Iesu Kristo mumoni keke voutut meatin keil ten out netan. ✧ **3:20:** Sen 6:1-7:24 ✧ **3:21:** Hib 10:22

Ka kei mul losil kat angelo vasi keil ka hetetamen vasi keil emun koa keihoen mul en he.✧

4

Selkatien keke reheling saktisaen keil ka rehoumon asas koa Ahi en vat ir rovoumoni

¹ Navong mikur mahien ven demkatien onami, mihekur vati rendemien koa Iesu kuri navong long mahien en aven. Veni kami keil koa milong mahien en avemi, rie lati keke mirmusiltei mun sise ten tisaen. ✧ ² Sakini, en avong vasi mimoul miro, minousiltei envatien tatisa keil ten out netan en moulien onami. Vuo, mihousil sakien tetahos keil koa Ahi enges en vati keke kami mivoumoni. ³ Mulamu, mipurun avong houlu onami en vati sakien onen koakeil areingeingen Ahi. Mimumon vati saktisaen vasi keil ka mimusil envatien onami lises, mimunmun ka katau mimatil ral meahos ka ahin savsav keil. Anatin, mulamu mimumon sakien ten hoeasoen houlu ka miva netan min nana keil koa atisaso mok.

⁴ Ka kosa, koakeil areingeingen Ahi amuti-manin keke mirlah ruaitei mun vatal keil keke mivoum vituai en vati sakien tatisaso ka ten hoeasoen koa keil amul amumoni. Sakini, keil aselus kutut kat kami houlu. ✧ ⁵ Ka ven sakien keil one, keil imai ilomal esuk ka ihit usil usite one en meten Ahi koa sak mesei tuai keke valei rahit usite onen meatin vasi keil, koakeil amoul ka koakeil umat. ✧ ⁶ Ven koanek, Ahi mumon sise keke koakeil emun umat tuai akilea avalong

---

✧ **3:22:** Efes 1:20-21 ✧ **4:1:** Rom 6:2,7 ✧ **4:4:** Efes 2:2-3; Taet 3:3 ✧ **4:5:** Umen 10:42; 2Tim 4:1; 1Pit 3:19

more longlongien usil Mesaea onen. Sakini, avaseini akur mahien ten matien en ave suval meatin vasi keil akuri, en ninin one, keil imoul lisenges hesuval koa Ahi mul moul lisenges.

⁷ Keite ten tounah vasi en out netan mul mai vesesal. Sakini, rendemien onami heilea revi lises ka sakien onami housil rendemien koa tetahos keke mikilea mivahis. ✧ ⁸ Ka koa mariso mok keie, emi hehathat kami, ven sakien ten envatien mul sakin kami mihoumon methos en meatin sav keil, avaseini amum tisa en kami. ✧ ⁹ Mihekur revi hanu sav hemai en teim keil onami ka minaselus kututtei veni.

¹⁰ Ven more envatien onen Ahi, kei san retai en sanien tetahos tateisav keil min kami. Sakini, suval more meatin keil toumien onen, mihelei kat revi sanien keil onami keke mihoum mihekataun meatin sav keil eni. ✧ ¹¹ Anatin, meatin koa kur sanien ten selusien, hehitehiten selusien kati onen Ahi enges, ka meatin koa kur sanien ten kataunien, kei hekataun meatin sav keil hetal keihoen koa Ahi sani mini. Hesakini, ka en Iesu Kristo, tounah vasi koa mimumoni mihehati lat isen Ahi. Hetetamenien ka keihoen mul ien lises ka lisenges. Anatin. ✧

Meatin keil onen Ahi amul avisu en mahien suval koa Iesu visu eni

¹² Tuak onak eli keil en demkatien, minatiman-
intei en mahien takeih keil koa mimul mikuri
keke vasak vis kami. Minandemtei minahit
tounah keil enek irmaitei en kami. ✧ ¹³ Vuo,
kosa mihehilelau en sien veni mimul en vati
sise ten mahien koa Iesu emun mul ien. Ka en

✧ **4:7:** Rom 13:11-12; 1Sion 2:18 ✧ **4:8:** Pro 10:12; Tiem 5:20

✧ **4:10:** Rom 12:6-8 ✧ **4:11:** 1Kor 10:31 ✧ **4:12:** 1Pit 1:7

keite ten sise koanik, en avong Iesu hehothot en hetetamenien onen, kami mihehilelau hehi houlu mun en sien. ☆ 14 Munak aselus tisa en kami veni mimusil Iesu Kristo, mihendem kati keke tokolkatien onen Ahi mul en moulien onami veni Ninin onen Ahi koa vi hetetamen imok mul moul en kami. ☆ 15 Anatin keke mihekur mahien, ka hetisa munak tai en kami hekur mahien veni vi meatin koa mu vini meatin sav, vuo veni vi tarhena tai, vuo mum tisa, vuo mul san vulingasin en umen onen meatin sav keil emun. Ven vati sakien keil enek, mal keke hekur mahien veni. 16 Ka munak mihekur mahien keil veni mivi Kristin keil, minamemoutei eni. Vuo, mihemasmas Ahi veni meatin keil ilei kilea keke kami mimusil Iesu Kristo. 17 Naviteni mukok veni Avong ten mari Kot mul mai vesesal koa Ahi helei rahit usite onen meatin keil onen helamu. ? Ka munak ir romul roles mahien keil en moulien orer, hemukave suk en koakeil arlong kattei anatinien ten more longlongien koa ka ven Ahi? !Min keil hetisa revi mok! ☆ 18 Suval Tus Votut viteni vit,

“?Munak keih keke meatin keil koa sakien one mutolas avakur moulien ten lisenges, asa suk hemai en koakeil moulien one romal-tei ka amum tisa?” *Proverb 11:3*

19 Sakini, munak mikur mahien ven demkatien onami veni mimul mimusil rendemien onen Ahi, tahos keke miheles mihehikiti keke mihoum hetahos ka miheling moulien onami hel en hen. Mihoumoni hemukonek veni kei mumon kami

---

☆ 4:13: Umen 5:41 ☆ 4:14: Sam 89:50-51; Umen 5:41; 1Pit 2:20; Aes 11:2 ☆ 4:17: Ser 25:29; Esek 9:6; 2Tes 1:8

ka vuli kat hatkatien keil onen lises.✧

5

Sakien koa elda keil ilosil kat meatin keil onen Ahi eni

¹ Ek vati masel kat kami keil koa mivi elda keil veni inau mun navi elda tai. En metok, inau nales mahien onen Iesu, ka navong ihothot en hetetamenien onen, inau mun nilomal vituai hetal mini. ² Nasel kat kami keke mihelosil kat revi meatin keil koa Ahi lingi mul en hemi hesuval meatin keil ten sipsip amul alosil kat revi sipsip keil koa amul en he. Mihoumoni en sakien ten sien hesuval koa Ahi en vati. Mihermumontei hesuval meatin tai mul keih kat kami mivoumoni. Mihemarir en umen onami, mihermumonteis ven mani. ✧ ³ Anatin keke Ahi ling kami keke milosil kat meatin keil onen, ka minoumontei en sakien takeih ral min rendemien koa vina nesa. Vuo, tahos imok mihoumon more sakien keil koa asi keil avaleisungeini. ✧ ⁴ Anatin, Avat onen meatin talosil kat meatin sav keil ien hemai hekistal. Ka navong hemai, kei hesan ui umen min kami koa hesuval vatluvoluv ten hetetamenien koa hihilien teni sakras vavuol. ✧

⁵ Ka kami koa mivi meatin hau keil, tahos mihelong kat elda keil ten sios. Ka navong miro vituai, kami vasi mihoumon rendemien onami heha netan veni Tus Votut viteni vit,
“Ahi sesein koakeil avut keil,

✧ **4:19:** Sam 31:5 ✧ **5:2:** Sion 21:15-17; Umen 20:28 ✧ **5:3:** 2Kor 1:24; Plp 3:17; Taet 2:7 ✧ **5:4:** 1Kor 9:25

ka mul rie lat more envatien onen min koakeil amumon rendemien one va netan.” Proveb 3:34☆

6 Sakini, mihoumon rendemien onami heha netan navong miro en hen Ahi ten Keihoen. Hesakini, kei hehati lat isomi en more avong tai koa kei lingi mul. ☆ 7 Anatin, mihelah vasin demkoen keil onami ka mihesani heha min Ahi, veni kei en vat kami ka mul losil kat revi kami. ☆

8 Mihelele revi, ka mihelei kokoe en kami veni Temat koa vi vativieh min kami mul ka lelau lekat sise vapurun kami. Anatin, kei suval laeon koa amai kati, mul lekat tei meatin vatali vahasi vani. ☆ 9 Mihelomal hekeih en demkatien onami ka miheting koe kei namaitei vesesal ven kami. Mihelomal hekeih veni miheilea keke tuomi savsav emun keil ten demkatien koa aro en out vasi netan amul akur vati mahien keil enek. ☆ 10 Ka navong milong mahien ten avong havivis evus, Ahi ten more envatien heling ris kami en tahosien ka hekataun kami, hesakin kami mihelomal en demkatien onami hekeih tamun ka houmon desien onami hermalleitei mun. Ahi koa vise kami keke miheapil hetal min Iesu Kristo en hetetamenien onen koa sakras vavus, kei houmon tounah keil enek ven kami. ☆ 11 !Keihoen ten losilkatien onen Ahi hel lises ka lisenges! Anatin.

Selusien ekor

12 Inau namul namutis leta ekek koa tamureis min kami ral min kataunien onen Saelas, more

---

☆ 5:5: Mat 23:12; Tiem 4:6 ☆ 5:6: Siob 22:29; Mat 23:12; Luk 14:11; 18:14; Tiem 4:10 ☆ 5:7: Sam 55:22; Mat 6:25-30 ☆ 5:8: 1Tes 5:6 ☆ 5:9: Efes 6:11-13; Tiem 4:7 ☆ 5:10: 1Tes 2:12

tuak tai koa musil kat Ahi. En leta ekek, ek vati masel kat kami ka mahitehiteni keke koanik vi anatinien ten more envatien onen Ahi. Mihelomal hekeih eni.

¹³ Meatin keil ten sios ekok ten out 'Babilon,'* koa Ahi rie lat keil avi onen, aviten 'more' one vat min kami, koa kami mun mivi onen. Ka Mak, koa suval natkuli en demkatien, kei mun mul viten 'more' onen vat min kami. ¹⁴ Mihehiten 'more' min kami ka miheav kat kami en envatien onen Ahi.

Navisi keke tomat onen Ahi hel ven kami koa mivi meatin keil onen Iesu Kristo.

---

* **5:13:** Aneite teni vi 'Rom.' En avong ten oltestamen, Babilon vi taon tai koa mariso koa kur keihoen valosil kat kantri houlu en out netan. Keil amumoni keih en meatin keil onen Ahi, ka katau, Ahi sakin keihoen one vupuol ran he.

Paama Bible
Portions of the Holy Bible in the Paama Language of
Vanuatu
Certaines parties de la Bible dans la langue Paama
de Vanuatu

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Paama

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-03-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

e4d59815-486c-529e-8bd4-ce3980ae5535